

ПРАВНО - ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; e-mail : admin@law.swu.bg

**КОНСПЕКТ
ПО
ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ**

1. Въведение в научната и образователна дисциплина „Външна политика на България“.
2. Външната политика на България в Историята на международните отношения.
3. Външнополитическата дейност на българския народ през епохата на Възраждането. Паисий Хилендарски – основоположник на национално-освободителната идеология. Дипломатическата доктрина на Георги Раковски. Дипломатическите възгледи на Васил Левски и развитието на българската национална революция. Външнополитическата концепция на Априлското въстание.
4. Последиците от Руско-турската война, 1877-1878 г. и външнополитическият статут на създаденото Княжество България.
5. Външната политика на България от 1879 до 1885 г. Обща характеристика. Дипломатическа и военна защита на Съединението. Международноправно регулиране на съединителния акт и неговото значение в българската историческа съдба.
6. Международното положение на България след Съединението. Преврат, контрапреврат и абдикация на княз Александър Батенберг.
7. „Българската криза“ (1886-1887 г.) и домогванията на Великите сили в Европейския Югоизток.
8. Промените в българската дипломация, възстановяване на отношенията с Русия и националният въпрос във външната политика на България от края на XIX и началото на XX век.
9. Последиците от обявяването на независимостта на България (22.09.1908 г.) и българската външна политика в навечерието на Балканската война.
10. Външнополитическата стратегия на България за военното решаване на националния въпрос през периода 1912-1918 г.
11. Последици от участието на България във войните за национално освобождение и обединение.
12. Външната политика на България във Версайската система. Същност, проявления и институционална характеристика на българския ревизионизъм.
13. Международното положение на България в навечерието на Втората световна война. Дипломатическото решение на Добруджанския въпрос – Крайовска спогодба.
14. България във Втората световна война. От неутралитет към съюз с Германия. Българското военно-административно управление в Македония и Беломорието.

15. Парижката мирна конференция, 1947 г. и международното положение на България в региона и Европа.
16. Външната политика на България през периода 1949-1956 г. и в условията на блоковото противопоставяне.
17. Българската външна политика между идеологическото доктринерство и политическия реализъм, 1956-1989 г. Дипломатията на Народна Република България в Третия свят и отношенията със западните държави. Отечественият принос в Хелзинския процес.
18. “Македонският въпрос” в българо-югославските отношения, 1949-1989 г. Политиката на България в Югоизточна Европа, 1956-1989 г.
19. Новата международна обстановка и българският избор на външнополитически приоритети.
20. България – САЩ: двустранни отношения след 1989 г.
21. България и Европейският съюз – от междуинституционално сътрудничество към политическа интеграция.
22. Евroatлантическата ориентация на България. Политически дискусии за членството в НАТО. Еволюция на позициите на основните политически сили.
23. Развитие на отношенията с НАТО. От “Партньорство за мир” до пълноправно членство.
24. Българо-руски отношения след 1989 г.
25. Регионална политика на България в Югоизточна Европа.
26. Характеристика на съвременната българска външна политика. Участието на България в международните организации: ООН, ЮНЕСКО, ОССЕ, ЗЕС
27. Институционален облик, управленчески механизми и субекти на външната политика в Република България.

Изготвил: доц. д-р Димитър Тюлеков

ЛИТЕРАТУРА ПО ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ

А. Основна литература

1. Александров, Евг., България и проблемът за съюзниците. – Военен журнал, № 1, 1995.
2. Александров, Евг., Международните отношения през ХХ век. – Международни отношения, № 1, 2000.
3. Баева, И., Е. Калинова, Следвоенното десетилетие на българската външна политика, 1944-1955, Полис, С., 2003.
4. Баев, Й. Военнополитическите конфликти след Втората световна война и България. Св. Георги Победоносец, С., 1995.
5. Бараков, Ст., Тази жива рана – Балканите, С., 1994.
6. Бараков, Ст., Югокризата. Сърбия и България. – Военен журнал, №3, 1994.
7. Ганчев, П., Дм. Димитров, Бъдещето на Европа, С., 2004.

8. **Германов, Стоян.** Македонският въпрос, 1944-1989. Възникване, еволюция, съвременост. Македонски научен институт. С., 2012. 340 с.
9. **Димитров, Г., Г.Йотов, Зл.Тръпков,** Външна политика на България 1990-1997 г. – Международни отношения, № 4, 1998.
10. **Димитров, Г., Г.Йотов, Зл.Тръпков,** Институционална рамка на външната политика на България. – Международни отношения, № 5, 1999.
11. **Димитров, Ил.,** Между Мюнхен и Потсдам. Българската политика през Втората световна война, С., 1998.
12. **Дипломатически документи** по участието на България във Втората световна война. Съставители: Билярски, Цочо, Гезенко, Иванка. С., 2006
13. **Ерлер, Г.,** Разширяването на НАТО – митове, рискове, перспективи. – Международни отношения, № 4, 1998.
14. **Игнатиев, М.,** Разпадане и обединяване: Русия и Европа през 90-те години. – Политически изследвания, № 2, 1993.
15. **Извори за българската история.** Том 23. Чехословашки извори за българската история, № 1, С., 1985; Том 27, С., 1987; Том 28, С., 1994.
16. **Илчев, Иван.** България и Антантата през първата световна война. Наука и изкуство. С., 1990.
17. **Калинова, Евг., И.Баева,** Българските преходи 1944-2005, С., 2006.
18. **Караганев, Р.** България и нейната *insufficiencia pulmonum* или националната кауза за излаз на Бяло море, 1919 – 1941. ИК Гутенберг. С., 2005, 390 с.
19. **Кисинджър, Х.,** Политиката, С., 2002.
20. **Косев, Константин.** Бисмарк, Източният въпрос и българското освобождение, 1856-1878. Академично издателство "проф. Марин Дринов". С., 2003, 506 с.
21. **Крамшън, Р.** Кратка история на България. Фондация „Отворено общество“, С., 1994.
22. **Кузманова, А.** От Ньой до Крайова. Въпросът за Южна Добруджа в международните отношения, 1919-1940, С., 1989.
23. **Кузманова, А.** Италия, България и Балканите, 1919-1927, С., 2003.
24. **Лалков, Милчо.** Балканската политика на Австро-Унгария. Австро-унгарската дипломатия в борба за съюзници през Първата световна война, 1914-1917. Наука и изкуство. С., 1983, 418 с.
25. **Лилов, Ал.,** Европейската геополитика: уравнието Европа – САЩ и уравнието Европа – Русия. – Понеделник, № 7-8, 2003.
26. **Майлс, Р.,** Политиката на САЩ в Югоизточна Европа. – Международни отношения, № 2, 2000.
27. **Матеева, М.,** История на дипломатическите отношения на България. Под редакцията на Петър Константинов. Български бестселър-Национален музей на българската книга и полиграфия. С., 2005, 777 с.
28. **Министерство на външните работи.** Външната политика на НРБ. Сборник от документи и материали. I- III тома, С., 1982.
29. **Марков, Георги.** България в Балканския съюз срещу Османската империя, 1912-1913. Наука и изкуство. С., 1989, 457.
30. **Марков, Георги.** Българското крушение, 1913 г. Издателство на БАН. С., 1991
31. **Марков, Георги.** Голямата война и Българският ключ за европейския погреб, 1914-1916 г. Академично издателство "проф. Марин Дринов". С., 1995, 290 с.

32. **Марков, Георги.** Голямата война и Българската стража между Средна Европа и Ориента, 1916-1919 г. Академично издателство”проф. Марин Дринов”. С., 2012.
33. **Марков, Георги.** „Балканизацията”. Геополитическо явление в конфликтознанието. Военно издателство. С., 2012, 447 с.
34. **Младенов, П.,** Животът. Плюсове и минуси, С., 1994.
35. **Огнянов, Любомир.** Дипломацията на съвременна България. Университетско издателство „Епископ Константин Преславски”. Шумен, 2006.
36. **Пантев, Андрей, Христо Глушков, Радослав Мишев.** История на новото време. Издателство „Абагар”. С., 1995, с. 526.
37. **Пантев, А.,** Граници и идентичности на Балканите в историческа ретроспекция. – Международни отношения, № 4, 1999.
38. **Петров, Любен.** Присъединяването на България към НАТО: дискусията в БСП. – Международни отношения, № 4, 2000, с. 53-74.
39. **Саздов, Д., П. Пенчев.** Дунав мост. 100 години дипломация и политика. С., 2006.
40. **Скалова, Ив.** Участието на България в смазването на пражката пролет, 1968. Стигмати. С., 2010, 152 с.
41. **Спасов, Л.** България и СССР, 1917-1944 г. Политико-дипломатически отношения. Издателство „Фабер”, Велико Търново, 2008, 550 с.
42. **Стателова, Е. Р. Попов, В. Танкова.** История на българската дипломация, 1879-1913. Фондация „Отворено общество”. С., 1994.
43. **Тодоров, Антоний,** Външнополитическите приоритети на България. – Международни отношения, № 5, 1999, с. 11-28.
44. **Тошкова, Витка.** САЩ и България, 1919-1989. Политически отношения. Издателска къща „Синева”. С., 2007, 430 с.
45. **Тюлеков, Д.** Политическият мит за „македонско малцинство” в България. Благоевград, 2007.
46. **Цар Борис III** в британската дипломатическа кореспонденция, 1919-1941. Архивите говорят. Том I, 1919-1934, С., 2005; Том II, 1934-1941, С., 2007.
47. **Цураков, А.** Енциклопедия. Правителствата на България. Хронология на политическия живот, 1879-2001. ИК „П. Берон”, С., 2001

Б. Допълнителна литература

1. **Баева, И.** Послание на Димитър Михалчев от Прага през 1924 г. Опит за българска външнополитическа стратегия. – Известия на държавните архиви, № 92, 2006, 119-120.
2. **Бар-Зоар,** Извън хватката на Хитлер. Героичното спасяване на българските евреи. С., 1999.
3. **България и Европа през съвременната епоха.** Сборник в чест на 80-годишнината на проф. д.и.н. Димитър Сирков. Фабер, Велико Търново, 2010, 447 с.
4. **Василев, Н.,** Триумфите и катастрофите на българската дипломация. С., 1999.
5. **Емануил Е.** България в политиката на Великите сили, 1939-1947. Университетско издателство „Св. Св. Кирил и Методий”; Издателство „Пан-2000”, Велико Търново, 2003.

6. **Попов, Л.**, Общуване с Гърция, сп. Международни отношения, бр. 1, 1995.
7. **Примаков, Евг.**, Политиката на Русия на Балканите. –Международни отношения, № 3, 2000.
8. **Промененият** Атлантически съюз. Сборник документи на НАТО за периода 1990-1997г. Съст. Н.Мандаджиева, С., 1998.
9. **Пинтев, Стоян.** Англия и мисията на Стойчо Мошанов в Кайро. – Векове, № 5, 1981.
10. **Първанов, А.**, Външнополитическите отношения на Република България и българският национален въпрос. –Международни отношения, № 4, 1991.
11. **Рачев, Ст.** Англия и съпротивителното движение на Балканите 1940-1945, С., 1978.
12. **Савов, Е.**, България и Европейският съюз. – Международни отношения, кн. 5, 2000.
13. **Слатински, Н.**, Външната политика на България – баланс между НАТО и Русия. –Международни отношения, № 4, 1996.
14. **Слатински, Н.**, Петте нива на сигурността. – Военно издателство. С., 2010, 221 с.
15. **Спасов, Л.**, България, великите сили и балканските държави 1933-1939, С., 1993.
16. **Среща** на министрите на външните работи на страните от Югоизточна Европа, София 6 – 7 юли 1996г., – Международни отношения, № 4, 1996.
17. **Стателова, Е.** Външната политика на България – документи и материали. Анубис. С., 1999.
18. **Стефанов, Ст.**, Предимства и рискове в присъединяването на България към Европейския съюз. – Международни отношения, № 4, 2001.
19. **Тодоров, Н.**, Посланикът историк. Свидетелство за българо-гръцките отношения през 80-те години, С., 1996.
20. **Цачевски, В.**, България и Балканите в началото на XXI век. Издателство „Изток-Запад”. С., 2011, 638 с.
21. **Фактори** на нестабилност на Балканите и българската външна политика (Кръгла маса), – Международни отношения, № 3, 1995.